

VÝROBCE:

Flying Styro Kit, ČR

Firma Flying Styro Kit poskytla redakci RC revue k vyzkoušení další z řady létajících kitů v měřítku 1:13, stavebnici makety stíhacího letadla Curtiss P-40 Warhawk v provedení ARF.

Model je dodáván v kartonové krabici o rozměrech zhruba 60x31x13 cm. Na víku krabice a jeho stranách jsou barevné fotografie s vyobrazením hotového modelu ve dvou barevných variantách. Dále zde nalezneme piktoqramy informující o parametrech modelu, pohonu, vhodných akumulátorech a počtu ovládaných prvků.

V krabici jsou díly zabaleny do plastové fólie, ty choulostivější do bublinkové. Většina dílů je vyrobena z extrudovaného polystyrenu nebo PSH, menší části ze dřeva. Stavebnice obsahuje neobvyklé množství výlisků detailů a dokonce i sadu líhových barev Agama, přestože skoro všechny díly jsou nabarveny už od výrobce. Barvy však využijeme na drobné retuše po dokončení stavby a později na opravy oděrek, vznikajících na exponovaných místech při přistání. Vrtule, kleština i převodovka jsou součástí stavebnice, ke kompletaci pohonu je potřeba jen motor; dokoupil jsem tedy doporučený Speed 300.

Desetistránkový černobílý návod formátu A4 obsahuje krátký úvod, stavební návod, doporučení pro zalétávání modelu, nákres a seznam dílů, přehledné nákresy doprovázející stavbu a dvě barevná schémata. Dále jsou v návodu uvedeny pomůcky, vhodné nářadí, barvy a typy lepidel potřebné ke stavbě.

Po přečtení návodu jsem se rozhodl sestavit variantu s maketou zataženého podvozku. Pravidelný čtenář RC revue se jistě diví proč, vždyť u Spitfira stejného výrobce

(RC revue 1/2004) jsem pak měl potíže při přistávání. Warhawk má však proti Spitfiru jen třílistou vrtuli a namáhaná přední část trupu je kryta krunýřem z PSH. Verzi se zataženým podvozkem pak považuji za výhodnější z hlediska letových vlastností.

Stavebnici oplývá takovým množstvím detailů, že z ní lze sestavit i nelétající kit. Počet detailů, které skutečně využijeme, záleží na tom, zda chceme od modelu lepší letové vlastnosti anebo větší maketovost. Dal jsem tentokrát přednost letovým vlastnostem a rozhodl se vynechat některé součásti a detaily, které nejsou na letícím modelu vidět.

V úvodu stavební části návodu se opakuje u Flying Styro Kit tradiční chyba. Jeden z prvních bodů totiž navádí k přilepení pastorku na hřídel motoru, ale to nelze. Prů-

měr otvoru v pastorku je totiž o trochu menší než hřídel motoru Speed 300. Já v tomto případě preferuji pastorek na hřídel nalisovat. Při vlepení maket kol do křídla jsem zjistil, že kola jsou o 2 mm menší než otvory v křídle, a tak do nich volně propadají. Vyplňovat tak velkou mezeru lepidlem není dobré,

Další z řady létajících kitů

WARHAWK

proto jsem vlepil do křídla balzové držáky a k nim pak „půlkola“ přilepil.

Jinak práce na modelu probíhaly dobře, výrobce stavebnici maximálně předpracoval. Proti Spitfiru jsou k trupu přilepeny PSH výlisky tvořící přechod mezi trupem a křídlem. Zde jsem na-

různé pohonné akumulátory – osmičlánek NiMH 650 mAh nebo dvoúčlánek Li-pol 1250 mAh. S baterií NiMH měl model hmotnost 340 g a s Li-pol 300 g. Dávám přednost připevnění akumulátoru suchým zipem, a tak jsem vynechal návodem doporučenou schránku.

Výrobce doporučuje zalétání modelu ještě před přilepením detailů a obtisků. Postupoval jsem tedy podle návodu. Počasí docela vyšlo, byl jen mírný vítr. Obával jsem se prvních reakcí, byl jsem dopoledne na letišti sám, žádný pomocník, který by mi letadlo vypustil. Již od zkoušek Spitfira jsem věděl, že pohonná jednotka dává dobrý výkon, tak jsem trimem trochu natáhl výškovku, dal plný plyn a hodil. Model začal strmě stoupat, proto jsem trochu potlačil a po dosažení výšky asi 20 m vrátil trim výškovky na střed. Měl jsem jej nechat rovně. Zároveň jsem zjistil, že model mírně zatáčí vpravo. To jsem dočasně vyřešil trimem křídélek. Chvilku jsem létal na dvě třetiny plynu bez náročnějších obrátů, jen ovál a osmičky. Při průletu zatáčkou se totiž model nepříjemně propadal a jeho chování při nižší rychlosti se mi také nějak nezdařilo. Po pěti minutách jsem raději přistál. Chtěl jsem vytvořit negativy přihnutím táhel křídélek. Prohledal jsem tašku, a zjistil, že nemám kleště, takže jsem s létáním pro ten den raději skončil. Doma v dílně jsem pak zkrátil táhla tak, aby levé křídélko mělo negativ 1 mm a pravé asi 0,5 mm. Protože jsem letadlo ještě nepovažoval za úspěšně zalétané, zatím jsem stále neaplikoval obtisky.

Další den se počasí ještě vylepšilo. Negativy výrazně zlepšily letové vlastnosti. Odpadlo propadání v zatáčkách a i vlastnosti při nízkých rychlostech se vylepšily. Chování modelu při přetažení jsem zkoušel raději ve větší výšce a bylo to dobře: Model při něm přepadává do vývrtky a na její vyrovnání je třeba trochu času.

Warhawk má dobrou stoupavost a je také poměrně obratný. Zalétne všechny prvky, které se bez ovládané směrovky zalétnout dají. Zároveň bych jej označil za model rychlejší, zhruba na polovinu plynu drží výšku. Létání s ním vyžaduje větší prostor, než bych na první pohled řekl. Rozhodně bych jej neprovozoval v parku, chce to louku alespoň 30x50 m bez stromů a keřů. Klouzavost modelu tohoto charakteru samozřejmě nemůže být valná, při vypnutí regulátoru to chce rychle dolů. Je lepší nechat si energii na přistání.

Lety při použití akumulátorů NiMH 650 mAh nebyly dlouhé, s nutnou rezervou asi pět minut. Podstatně lepší je používat akumulátor Li-pol 1250 mAh. Nejenže zdvojnásobí dobu letu, ale nižší letová hmotnost modelu se příznivě projeví na letových vlastnostech jak při stoupání, tak při nízkých rychlostech a hlavně při přistání. Poslední dvě až tři minuty letu sice výkon motoru znatelně poklesne, ale to je zároveň časné varování před vypnutím regulátoru.

Přistával jsem vždy pod mírným plynem, stahoval jsem jej až těsně před kontaktem se zemí. Krunýř chrání spodní část trupu se ukázal jako výborné konstrukční řešení. Vzhledově je nenápadný, ale výtečně chrání trup před poškozením při přistání. Omytím houbičkou z něj lehce odstraníme zbytky trávy a barvou přiloženou ve stavebnici můžeme opravit případné šrámy. Asi by to chtělo podobně chránit i náběžnou hranu a konce křídla, kde se projevuje

opotřebení již při krátkém používání. Menší oděrky a záseky se na těchto místech objevují prakticky po každém letovém dni.

Příjemným překvapením bylo poměrně dobré chlazení motoru i akumulátoru, jež umožňuje mohutný nasávací otvor ve spodní části trupu. Teploty

zůstávají pod nimi zřetelné detaily a jejich hmotnost je minimální. Rozstříhal jsem je na části tak, aby nevznikaly na podkladovém papíře ostré špičky. Poté jsem je jednotlivě namáčel do vlažné vody a prstem testoval, zda se již uvolňují. Po přenesení na model jsem je jemným hadříkem přitlačoval tak, aby se „přicucly“ i v prohlubních v povrchu letadla. Bohužel se při vysychání napínají, a tak byla tato snaha málo účinná.

Při lepení obtisků pozor, v nákresech na posledních dvou stranách návodu je chyba. Znak USA na křídle je nakreslen obráceně. Správná poloha je horním cípem hvězdy k náběžné hraně, zatímco na nákrese horní cíp směřuje

k hraně odtokové. V půdorysu také není dobře zakreslen znak na spodní straně křídla. Naštěstí je to správně v doprovodném textu hned u tohoto nákresu.

Následující neděli dopoledne počasí vypadalo dobře. Chyběly mi letové snímky, které při nejlepší snaze sám nepořídím. Domluvil jsem se proto s kamarádem a dopoledne jsme se sešli na letišti. Tam jsem ale zjistil, že se zdvihl poměrně silný vítr. Unáhlen jsem se přesto rozhodl létat.

Břetislav hodil třístagrový model do vzdu-

chu. Okamžitě jsem pochopil, že to byla chyba. Několik sekund jsem se pokoušel bojovat s větrem, potom porov obrátil letadlo po větru a motor nestačil dodat dostatečnou rychlost. Model dopadl na zem pod ostrým úhlem a převrátil se na záda. Přitom se rozlomil vrtulový kužel. Doma jsem nalezl ještě dvě praskliny v trupu; opravil jsem je epoxidem a zatřel barvou. Kužel byl bohužel neopravitelný. Létat lze samozřejmě i bez něj, ale Warhawk tím ztrácí atraktivní vzhled.

Taková nehoda se může stát každému. Zavola jsem proto do firmy Flying Styro Kit a zeptal se, jestli posílají kužel jako náhradní díl. Ujistili mne, že posílají zákazníkům kompletní sortiment náhradních dílů poštou. Tak jsem si kužel rovnou objednal (a v krátké době skutečně přišel).

Curtiss P-40 Warhawk od Flying Styro Kitu je nádherný. Při jeho sestavování si můžeme vyhrát s detaily a postavit opravdovou maketu. U modelu, se kterým si chceme především poléhat, však doporučuji detaily více vystupující z obrysu letadla vynechat a k pohonu použít Li-pol akumulátory. Zlepší se tím jeho letové vlastnosti. S modelem létáme na dostatečném prostoru a pouze za mírného větru. Je třeba také upozornit, že tento model není určen začínajícím RC pilotům. Jde přece jen o malou maketu stíhacího letadla a tomu odpovídají i letové vlastnosti.

Výrobce doporučená maloobchodní cena stavebnice je 2500 Kč.

Olda

Technická data udávaná výrobcem:

Rozpětí	810 mm
Délka	710 mm
Hmotnost	350 g
Plocha křídla	11,7 dm ²
Plošné zatížení	30 g/dm ²
Pohon	elektromotor třídy 300 + převodovka

Vyjádření výrobce

K testu našeho modelu P-40 Warhawk nemáme připomínek. Děkujeme za upozornění na nedostatek v návodu – špatné umístění a přetočení znaku USA. Tento

chybný údaj byl již v návodech opraven. Co se týká otvoru v pastorku převodovky, dodáváme již pastorky s větším průměrem otvoru.

Zdeněk Poduška
Flying Styro Kit, spol. s r.o.

